

למומחי הגנטיקה שלנו), מן הראוי לערוך את החשבון מחדש. בתכנית הנ"ל מדובר על התקדמות חדה וחד-פעמית של 600–700 ק"ג חלב לפרה בשנה, כהפרש בין הבנות של פרים שנבחנו על פי סמנים גנטיים, בהשוואה לבנות הפרים שנבחנו על פי השיטה הקיימת היום. עוד נאמר שם, שההפרש בשומן ובחלבון יגיע לכדי 10–20 ק"ג שומן ו-10–20 ק"ג חלבון. נייה לרגע ונקווה, שאמנם כך יהיה – אז הצלחנו להוסיף חלב בעל תכולות נמוכות למדי:

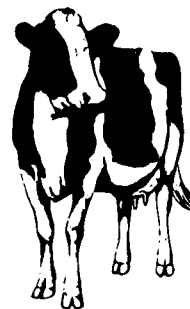
הפרש גנטי חזוי, חלב	600 ק"ג	700 ק"ג
הפרש שומן 10 ק"ג	1.67 %	1.43 %
הפרש חלבון 10 ק"ג	1.67 %	1.43 %
הפרש שומן 20 ק"ג	3.33 %	2.86 %
הפרש חלבון 20 ק"ג	3.33 %	2.86 %

כמובן, אלה רק דוגמאות של סדרי גודל. יש לשאוף לחלב בעל תכולה גבוהה ככל האפשר בתנאים הנתונים של אקלים וממשק – חלב עם 3.33% שומן ועוד 3.33% חלבון בהחלט טוב, ליצרנים ובוודאי לתעשייה ולצרכנים. **כל מה שפחות מן התכולה העכשווית פשוט אינו תופס,** ולא צריך להוות מטרה לטיפול. יתכן, שדן קלי לא התכוון אלא לתת דוגמה של עוצמת הסיכויים של תחזיותיו על פי "תכנית שנת 2000", אם וכאשר אלה יתגשמו.

אולם, אם לא נצליח לגרום לכך, שחלב פרותינו יהיה בתכולת חלבון ושומן גבוהה בהרבה מן הנוכחית – אל לנו לצפות להפוך למקור של בקר ייחודי שהעולם ירצה בו. מי שעקב אחרי התקדמותם הטיפוחית של מגדלי ההולשטיין בארצות חו"ל המפותחות (הולנד, איטליה, גרמניה, אוסטרליה, דנמרק, ארה"ב, קנדה וכו') לא יכול שלא להתפעל מן ההשגים שלהם בהעלאת התנובה תוך שמירה על תכולת החלבון והשומן בחלב פרותיהם. בכל הענווה הראויה לנו, יש לנו עוד הרבה לחקור וללמוד מעמיתינו בעולם הרחב, בטרם (ואולי, על מנת...) שנהיה למקור לבקר ייחודי.



נבחנות במבחן צאצאים, יתרמו אף הם את חלקם בהחשת ההתקדמות הגנטית. 6. העוברים שיווצרו במערכת המתוארת יהיו "נקיים" מאפשרות של העברת מחלות. 7. לישראל יש פוטנציאל להפוך למדינה בעלת בקר ייחודי מבחינת יכולתו הגנטית ואשר ישיג בכמה עשרות שנים מקורות אחרים. 8. ניתן להפוך את הבקר הישראלי כשלוחה קבועה התורמת לייצוא של חומר גנטי ייחודי בעולם.



בואו חשבון (נפש)

מרדכי מלען, המ"ב

ההתקדמות הגנטית בישראל נאמדת בכ-100–120 ק"ג, כ-3 ק"ג חלבון וכ-3 ק"ג שומן לשנה. בחישוב פשוט יוצא, שההתקדמות הגנטית בישראל מסתכמת בתוספת חלב בעל תכולה של כ-2.5% עד 3.0% חלבון ותכולה זהה בשומן.

בשנת 1991 הסתכמה התנובה הממוצעת של 61,154 תחלובות שלמות – אלה הפרות העשויות להישאר בעדר – ב-9,739 ק"ג חלב עם 3.09% שומן ו-2.99% חלבון. זה מה שיש לנו ביד, וזה לא מעט.

מבלי להיכנס לעצם הדיון, אם המעבר לשיטה החדשה "תכנית השבחה שנת 2000" על פי סמנים גנטיים אמנם יביא לידי מימוש התחזית של דן קלי (את זאת אני משאיר